

Hví LGBT hevur havt slíkan viðvind seinastu áratíggjuni

Vegna Ja til hjúnabandið

Vegna Ja til hjúnabandið
Ann Dahl Hansen
Arni Zachariassen
Helgi Abrahamsen
Karl Johannesen

LGBT og líknandi rørslur hava havt eina so einastandandi framgongd í vesturheiminum seinnu áratíggjuni, at hetta má metast at vera eitt av mest bergtakandi fyrbrigdunum í okkara tíð. Í ovurstóra amerikanska samfelagnum flutti samkyndleiki seg upp á minni enn tjúgu ár frá at vera kærleikin, ið ikki mátti takast upp á tungu, til at vera miðdepilin í gerandisdegnum hjá amerikanarum. Dagsskráin hjá LGBT-felagsskapum fekk tí nógv betri undirtøku, enn teir mest ágrýtnu forsprákararnir høvdu væntað. Í Føroyum hevur tað eisini gingið skjótt, og ein sosial og moralsk kollvelting av hesum slagi krevur eina frágreiðing.

Ein partur av frágreiðingini kann sporast aftur til 1989, tá bók-in *After the Ball: How America Will Conquer Its Fear and Hatred of Gays in the 90s* varð givin út. Høvundarnir vóru tveir samkyndir amerikanarar, Marshall Kirk og Hunter Madsen, sum høvdu tikið útbúgving á kenda lærustovninum Harvard. Í bókini – hon var eitt slag av stevnuskrá, sum samkynd skuldu nýta gjøgnum 1990'ini – lýsa teir eina greiða ætlan fyri, hvussu tað skal eydnast at fáa almenningin at góðtaka alternativar kynsliga samleikar og atferð sum nakað heilt vanligt. Við at hyggja nærri eftir tí, sum teir skriva, kunnu vit betur skilja, hví almenna hugsanin um hetta umstrídda evni er broytt upp á lutfalsliga stutta tíð.

Báðir vóru teir serfrøðingar innan yrki, ið vóru ógvuliga viðkomandi fyri søkina. Kirk í sálarfrøði, og Madsen í at ávirka hugsanina hjá almenninginum. Mál

teirra við bókini var »at broyta kenslur, vit og vilja hjá miðal amerikanaranum gjøgnum eitt tilætlað psykologiskt álop, ið skuldi fremjast við at fódra tjóðina við propaganda gjøgnum miðlarnar.« Við øðrum orðum tosa vit altso um at manipulera almenningin.[1]

Hetta skuldi altso gerast við at føra seg snildisliga fram. M.a. skuldu samkynd tosa púra opið og »altíð« um samkyndleika. Eisini

skuldu tey lýsa samkynd sum offur, ið høvdu tørv á verju, tí so fóru hinskynd av sær sjálvum at fáa lyndi til at verja samkynd. Henda »offurlýsing« skuldi »umvenda« fólk, so at tey fóru at taka undir við samkyndum livihátti.

Tað var eisini týðningarmikið at siga, at samkynd vóru fødd soleiðis – hóast kynslig orientering fyri menniskju flest tykist vera eitt úrslit av einum fløktum sam-

anspæli millum, (1) hvat vit av náttúru hava lyndi til og (2) okkara umhvørvi í barna- og ungdómsárunum. Og so skuldu tey, sum ikki tóku undir við samkyndum livihátti, verða skýrd »homohatarar«, »avoldað« o. s. fr.

Ikki kann sigast annað, enn at hesin ódámliki framferðarháttur hevur eydnast væl í vesturheiminum, tí fleiri lond hava broytt hjúnabandslógina umframt nógvar aðrar lógir, sum hava samband við eina broytta hjúnabandslóg. Og nú standa Føroyar næst í røðini.

Les eina longri útgávu av greinini her: <https://hjunaband.org/2016/04/09/hvi-lgbt-hevur-havt-slikan-vidvind-seinastu-aratiggjuni/>

[1] At ávirka tankar og hugburðir hjá øðrum við at nýta snildar og ofta óreiðiligar hættir (Den Danske Ordbog, mín týðing).

Eg vil halda lógina

Marjus Dam

fyrirverandi løgtingslimur

Undirritaði ynsk-ir at halda lógina. Tí skal bummurin burt, tá lánið er niðurgoldið. Sum brúkarar finna vit okkum ikki í, at Landstýrismaðurin gongur á odda at bróta eina heilt greiða avtalu. Ein avtala skal haldast, hvørki meir ella minni.

Rættartryggin hjá borgarunum er fokin eins og álitid á politisku skipanina, um slíkur arbeiðsháttur vinnur frama. Ein arbeiðsháttur, har ein bummur verður brúktur sum »mjólkimaskina« til iløgur aðrastaðni, grundað á eitt undirfiggjað landsvegakjervið.

Føroyingar eiga at fáa svar uppá ein spurning. Nær er lánsupphæddin til Vágatunnilin útgoldin?

Tí tá skal bummurin takast niður. Sambært lógini. Fyrst í Vágum og umleið 2 ár seinni um Leirvíksfjørð.

Til stóra gleði, gagn og framburð fyri allar borgarar landsins. Greiða avtalan er staðfest í lógini um Fast samband um Vestmannasund og Leirvíksfjørð. Fleiri núverandi politikarar eins og fyrrverandi politikarar verða kallaðir bæði líkt og ólíkt av blaðstjóranum á Sosialinum. Bert tí, teir/tey vilja hava, at avtalan og lógin verður hildin av politiska myndugleikanum.

Tað skal heldur ongin ivi vera um, at økini, talan er um, als ikki góðtaka, at lopið verður frá avtaluni.

Politiskt var greitt, at bummurin skuldi burtur, tá lánini vórðu afturgoldin. Lógin sigur tað sama, hóast lógarteksturin kundi verið greiðari. Men tá viðmerkingarnar í lógini fyri Vágatunnilin og Norðoyatunnilin

verða lisnar fyri at skilja lógina betri, so er als ongin ivi: Bummurin burt, tá lánið er niðurgoldið. Um partapeningurin (innskotið frá landinum) skuldi gjaldast aftur, hevði tað verið brot á alla siðvenju, og tí hevði tað verið nevnt positivt í lógini um partapeningurin skuldi gjaldast aftur.

Tað er ikki nevnt, tí tað var ikki ætlanin.

Púra greið felagsfatan

Anfinn Kalsberg táverandi lögmaður, Karstin Hansen, táverandi figgjarmálaráðharri, Finnbogi Arge táverandi landstýrismaður í vinnumálum, Edmund Joensen fyrrv lögmaður, Jørgen Niclasen táverandi landstýrismaður, Alfred Olsen táverandi limur í vinnunevndini, Marjus Dam, táverandi varalimur í vinnunevndini og Jóannis Nielsen, táverandi løgtingslimur, fyri bert at nevna

nakrar úr hópnum, kunnu vátta at so var. Somuleiðis teir, ið smíðaðu lógina á sinni. Soleiðis kann ein halda á. Almenna Pf Vágatunnilin var eisini av tí fatan, at tá lánið varð goldið, so skuldi ikki gjaldast um bummin longur

Nyttan av anleggnum kemur ikki til sjóndar, fyrr enn nú tað verður frítt at koyra.

Útjaðarin má tryggjast

Vit hava ein stóran trupulleika. Nevniliga at bæði útoyggjar og oyggjaleiðir eru um at bløða út vegna eina alt ov kostnaðarmikla farleið. Men tað hevur púrt onki at gera við vegin um Vestmannasund og Leirvíksfjørð. Tvørturímóti er tað ein uppgáva at lyfta fyri allar føroyingar. Hvørki meira ella minni. Í Vágum og Norðoyggjum hava vit ongan trupulleika at vera við til at lækka prísirnar á t.d. Suðuroyarleið og øðrum leiðum. Vit kenna alt til

forðingina og tí vilja vit hava hesa burtur - eisini í Suðuroy, Sandoy og øðrum oyggjum. Men vit ynskja, at øll skulu vera við til at lyfta hesa uppgávu í felag.

Vit bota ikki um viðurskiftini í einum útjaðaraðki við at útskriva ein rokning til eitt annað útjaðaraðki. Hetta verður gjørt við framhaldandi at krevja inn gjald við bummanar, eftir at lánið er niðurgoldið.